

RAAP-RAPPORT 2506

Plangebied BP Hart voor Maasbree, locatie Brede School

Gemeente Peel en Maas

**Archeologisch vooronderzoek: een waarderend
proefsleuvenonderzoek**

drs. G. Hensen

Archeologisch Adviesbureau

Colofon

Opdrachtgever: Gemeente Peel en Maas

Titel: Plangebied BP Hart voor Maasbree-locatie Brede School, gemeente Peel en Maas;
archeologisch vooronderzoek: een waarderend proefsleuvenonderzoek.

Status: eindversie

Datum: 30 januari 2012

Auteur: *drs. G. Hensen*

Projectcode: MAAHA

Bestandsnaam: RA2506_MAAHA

Projectleider: drs. G. Hensen

Projectmedewerkers: drs. G. De Nutte, J. Hanssen, drs. M.A.H. Lipsch & K. Lommertzen

ARCHIS-vondstmeldingsnummers: 418669

ARCHIS-waarnemingsnummers: nog niet toegekend

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer: 49229

Bewaarplaats documentatie: RAAP Zuid-Nederland

Autorisatie: drs. G. Tichelman

Bevoegd gezag: Gemeente Peel en Maas

ISSN: 0925-6369

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V.

Leeuwenveldseweg 5b

1382 LV Weesp

Postbus 5069

1380 GB Weesp

telefoon: 0294-491 500

telefax: 0294-491 519

E-mail: raap@raap.nl

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2012

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

Samenvatting

In opdracht van Gemeente Peel en Maas heeft RAAP Archeologisch Adviesbureau in november 2011 een inventariserend veldonderzoek (waarderende fase) in de vorm van proefsleuven uitgevoerd in verband met bouwwerkzaamheden in het centrum van Maasbree in de gemeente Peel en Maas. Het huidige plangebied (8.400 m²) is onderdeel van een groter onderzoeksgebied (2,56 ha) waarvoor in oktober 2011 een bureau- en inventariserend veldonderzoek met verkennende boringen is uitgevoerd. Bij het bureauonderzoek is ook het bouwhistorisch onderzoek betrokken.

Het onderzoeksgebied ligt op de flank van een grote zuidwest-noordoost georiënteerde dekzandrug en grotendeels binnen de historische kern van Maasbree. In de onmiddellijke omgeving zijn verscheidene vindplaatsen bekend uit het Neolithicum, IJzertijd en Romeinse tijd tot Nieuwe tijd. Op basis van het booronderzoek was bepaald dat de bodem in het plangebied bestond uit een plaggendek op C-horizont. In één boring was in de basis van het plaggendek een scherp kogelpot aardewerk aangetroffen uit de Volle Middeleeuwen. Het bouwhistorisch onderzoek heeft uitgewezen dat binnen het onderzoeksgebied veel recente gebouwen hebben gestaan waarvan enkele inmiddels zijn gesloopt. Slechts twee gebouwen waren onderkelderd. Het voornaamste doel van het proefsleuvenonderzoek was het toetsen en aanvullen van de gespecificeerde archeologische verwachting met betrekking tot het onderzochte gebied, waarbij het in eerste instantie ging om het (al dan niet) vaststellen van de aanwezigheid van archeologische grondsporen. Hiertoe waren vijf proefsleuven gepland maar vanwege allerlei obstakels (voornamelijk kabels en leidingen) is het zuidelijk deel onderzocht door middel van twee proefsleuven en het noordelijk deel maar door twee kijkvensters. Dit maakt dat in totaal slechts 3% is onderzocht (circa 240 m²), in plaats van de in het Programma van Eisen vooropgestelde 7,5%.

Uit het proefsleuvenonderzoek bleek dat het plangebied bestaat uit recente ophogingspakketten met daaronder een restant van de oorspronkelijke bodem en vervolgens de C-horizont. Het restant van de oorspronkelijke bodem was sterk verploegd, vooral in het zuidelijk deel van het plangebied. De C-horizont bevatte veel roestvlekken terwijl in het noorden de C-horizont sterk gereduceerd was. Beide fenomenen wijzen op natte omstandigheden. Voorts heeft het veldonderzoek uitgewezen dat naast ploegen de bodem ook verstoord is door bouw-en sloopwerkzaamheden en de aanleg van kabels en leidingen. Er zijn geen archeologisch relevante sporen aangetroffen en de vier losse vondsten aardewerk uit sterk verploegde lagen of ophoogpakketten komen. Alles bij elkaar genomen wordt de kans erg klein geacht dat vindplaatsen binnen het plangebied aanwezig zijn. Buiten het plangebied, (maar binnen het onderzoeksgebied), richting de kerk en de historische bebouwing, worden wel nog vindplaatsen verwacht. De verwachting is het hoogst voor vindplaatsen uit de Middeleeuwen t/m de Nieuwe tijd.

Op basis van de resultaten van het proefsleuvenonderzoek kan het huidige plangebied voor ontwikkeling worden vrijgegeven.

RAAP-RAPPORT 2506

Plangebied BP Hart voor Maasbree, locatie Brede School, gemeente Peel en Maas
Archeologisch vooronderzoek: een waarderend proefsleuvenonderzoek.

Inhoud

Samenvatting	5
1 Inleiding	9
1.1 Administratieve gegevens	9
1.2 Aanleiding en doelstelling	9
1.3 Randvoorwaarden	10
2 Voorgaand onderzoek	13
3 Doel van het onderzoek	15
4 Methoden	19
5 Resultaten	23
5.1 Fysisch geografisch onderzoek	23
5.2 Archeologie	25
6 Conclusies en aanbevelingen	31
6.1 Conclusies	31
6.2 Selectieadvies	34
6.3 Aanbevelingen	34
Literatuur	37
Overzicht van figuren, tabellen en bijlagen	38
Gebruikte afkortingen	39
Bijlage 1. Overzicht onderzoeksgebied uit het vooronderzoek	41
Bijlage 2. Bouwhistorische kaart	45
Bijlage 3. Boorbeschrijvingen uit het vooronderzoek	49
Bijlage 4. Sporenlijst	55
Bijlage 5. Vondstenlijst	59

RAAP-RAPPORT 2506

Plangebied BP Hart voor Maasbree, locatie Brede School, gemeente Peel en Maas
Archeologisch vooronderzoek: een waarderend proefsleuvenonderzoek.

1 Inleiding

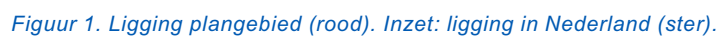
1.1 Administratieve gegevens

- *locatie*: Plangebied BP Hart voor Maasbree-locatie Brede School (figuur 1)
 - *provincie*: Limburg
 - *gemeente*: Peel en Maas
 - *plaats*: Maasbree
 - *toponiem*: locatie Brede School
 - *oppervlakte plangebied*: 8.400 m²
 - *kaartblad topografische kaart Nederland 1:25.000*: 58E
 - *centrumcoördinaten (X/Y)*: 201.000/374.360
- *bevoegde overheid*: gemeente Peel en Maas
- *onderzoekskader*: nieuw bestemmingsplan centrum Maasbree
- *datum veldonderzoek*: 16 en 17 november 2011
- *beheer en plaats vondsten en documentatie*: archief RAAP-zuid. De vondsten en documentatie zullen worden overgedragen aan het Provinciaal Depot voor Bodemvondsten van de provincie Limburg.
- *ARCHIS-vondstmeldingsnummer*: 418669
- *ARCHIS-waarnemingsnummer*: Ten tijde van het rapport was het vondstmeldingsnummer nog niet opgewaardeerd tot een waarnemingsnummer.

1.2 Aanleiding en doelstelling

In het plangebied zijn bodemingrepen gepland die mogelijk bedreigend zijn voor eventuele archeologische resten. In het kader van de Archeologische Monumenten Zorg is volgens het door de bevoegde overheid goedgekeurde PvE (Van de Water, 2011) een inventariserend veldonderzoek (waarderende fase) door middel van proefsleuven uitgevoerd.

Het doel van dit onderzoek was het toetsen en aanvullen van de gespecificeerde archeologische verwachting met het betrekking tot het onderzochte plangebied, waarbij de waardering (fysieke en inhoudelijke kwaliteit) van eventuele vindplaatsen voorop stond.

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de normen van de archeologische beroepsgroep (zie artikel 24 van het Besluit archeologische monumentenzorg). De Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA, versie 3.2), beheerd door de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB; www.sikb.nl), geldt in de praktijk als richtlijn. RAAP beschikt over een opgravingsvergunning, verleend door de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Voorafgaand aan de uitvoering van het proefsleuvenonderzoek is, conform de KNA een Programma van Eisen opgesteld (Van de Water, 2011). Dit PvE diende als leidraad voor het onderzoek.

RAAP-RAPPORT 2506

Plangebied BP Hart voor Maasbree, locatie Brede School, gemeente Peel en Maas
Archeologisch vooronderzoek: een waarderend proefsleuvenonderzoek.

Archeologische perioden			
Tijdperk			Datering
Nieuwste tijd (=Nieuwe tijd C)			1795
Nieuwe tijd	B		1650
		A	1500
Middeleeuwen	Laat		1250
		Vol	1050
	Vroeg	Ottoons	900
		Karolingisch	725
		Merovingisch laat	525
		Merovingisch vroeg	450
Romeinse tijd	Laat		270
		Midden	70 na Chr.
		Vroeg	15 voor Chr.
Prehistorie	IJzertijd	Laat	250
		Midden	500
		Vroeg	800
	Bronstijd	Laat	1100
		Midden	1800
		Vroeg	2000
	Neolithicum (Nieuwe Steentijd)	Laat	2850
		Midden	4200
		Vroeg	4900/5300
	Mesolithicum (Midden Steentijd)	Laat	6450
		Midden	8640
		Vroeg	9700
	Paleolithicum (Oude Steentijd)	Laat	12.500
		Jong B	16.000
		Jong A	35.000
		Midden	250.000
		Oud	

tabel1_standaard_Archeologisch_RAAP_2010

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

RAAP-RAPPORT 2506

Plangebied BP Hart voor Maasbree, locatie Brede School, gemeente Peel en Maas
Archeologisch vooronderzoek: een waarderend proefsleuvenonderzoek.

2 Voorgaand onderzoek

Het plangebied is onderdeel van een groter onderzoeksgebied waarvoor in oktober 2011 een bureau- en inventariserend veldonderzoek met verkennende boringen is uitgevoerd. Bij het bureauonderzoek is ook het bouwhistorisch onderzoek betrokken. Het onderzoeksgebied uit het vooronderzoek had een oppervlakte van circa 2,56 ha terwijl onderhavig plangebied een oppervlakte van circa 8.400 m² heeft (bijlage 1). Voor de uitgebreide informatie van het vooronderzoek wordt verwezen naar het rapport van Miedema & de Boer, 2011. Hieronder wordt een korte samenvatting uit het rapport gepresenteerd.

Het onderzoeksgebied ligt op de flank van een grote zuidwest-noordoost georiënteerde dekzandrug, al dan niet met oudbouwlanddek. Volgens de bodemkaart zou zich binnen het noordelijke deel van het ongekarteerde onderzoeksgebied (bebouwde kom) een hoge zwarte enkeerdgrond bevinden. In het meest zuidelijke deel wordt een beekeerdgrond verwacht. Het grootste deel van het onderzoeksgebied ligt in de historische kern van Maasbree. De oude dorpskern is aangewezen als terrein van hoge archeologische waarde, waar sporen van bewoning uit de late Middeleeuwen tot Nieuwe tijd voorkomen (monumentnr. 16551). De begrenzing van het monument is gebaseerd op negentiende en vroeg twintigste-eeuwse kaarten. Op historisch kaartmateriaal uit de 19e eeuw is het onderzoeksgebied grotendeels in gebruik als akkerland, terwijl de historische bebouwing voornamelijk rond de kerk en langs de Dorpstraat geconcentreerd is. Volgens archeologisch onderzoek uit de omgeving kunnen ter plekke van de oudste dorpskern van Maasbree eveneens nederzettingen uit oudere periode dan de Middeleeuwen voorkomen. Er zijn in een straal van 500 m namelijk vondsten en sporen gevonden uit het Neolithicum, IJzertijd en Romeinse tijd tot Nieuwe tijd.

Momenteel bevinden zich in het onderzoeksgebied nog verscheidene gebouwen die nog in gebruik zijn. Het betreft onder meer gebouwen van het schoolcomplex, het gemeentehuis, het hoofdgebouw van het Sint Jozefsklooster en de kerk. Voorts heeft het bureauonderzoek uitgewezen dat binnen het onderzoeksgebied doorheen de tijd verschillende gebouwen hebben gestaan die inmiddels gesloopt zijn (bijlage 2). Uit het bouwdoossieronderzoek blijkt dat zich alleen onder het gemeentehuis en onder het resterende hoofdgebouw van het Sint Jozefklooster kelders bevinden (1582 m²). De ondergrond is naar verwachting alleen onder deze gebouwen tot in de C-horizont verstoord. De overige gebouwen uit de 20ste eeuw zijn gefundeerd op poeren en hebben ondiepe kruipruimten (behalve de gymzaal). De verstoring van de top van het dekzand zal hier beperkt zijn, waardoor eventuele grondsporen nog intact kunnen zijn. Met name in de basis van het plaggendek zijn in de zeven geplateerde boringen (intacte ondergrond) archeologische indicatoren aangetroffen (bijlage 1 en bijlage 3). Het gaat voornamelijk om houtskoolspikkels, fragmenten verbrande leem en bouwpuin. Er is slechts 1 scherf aangetroffen, namelijk een fragment kogelpot uit de periode 950 - 1200 na Chr. (volle middeleeuwen) in de basis van het plaggendek. Op basis van de archeologische indicatoren stamt het plaggendek uit de periode Middeleeuwen tot Nieuwe tijd. Gezien vroegmiddeleeuwse vondsten ten westen en ten zuiden van het onderzoeksgebied kan het gehele

RAAP-RAPPORT 2506

Plangebied BP Hart voor Maasbree, locatie Brede School, gemeente Peel en Maas
Archeologisch vooronderzoek: een waarderend proefsleuvenonderzoek.

onderzoeksgebied (2,56 ha) al ontgonnen zijn in deze periode. Doch eerdere perioden (Neolithicum tot Romeinse tijd) vallen niet uit te sluiten.

Op basis van het vooronderzoek is voor de gehele locatie van het veldonderzoek (0,23 ha) een vervolgonderzoek in de vorm van proefsleuven geadviseerd. Voor de rest van het onderzoeksgebied met de hoge verwachting geldt, buiten de gebouwen met kelders, hetzelfde advies voor proefsleuven. Het bevoegd gezag (gemeente Peel en Maas) heeft dit advies overgenomen.

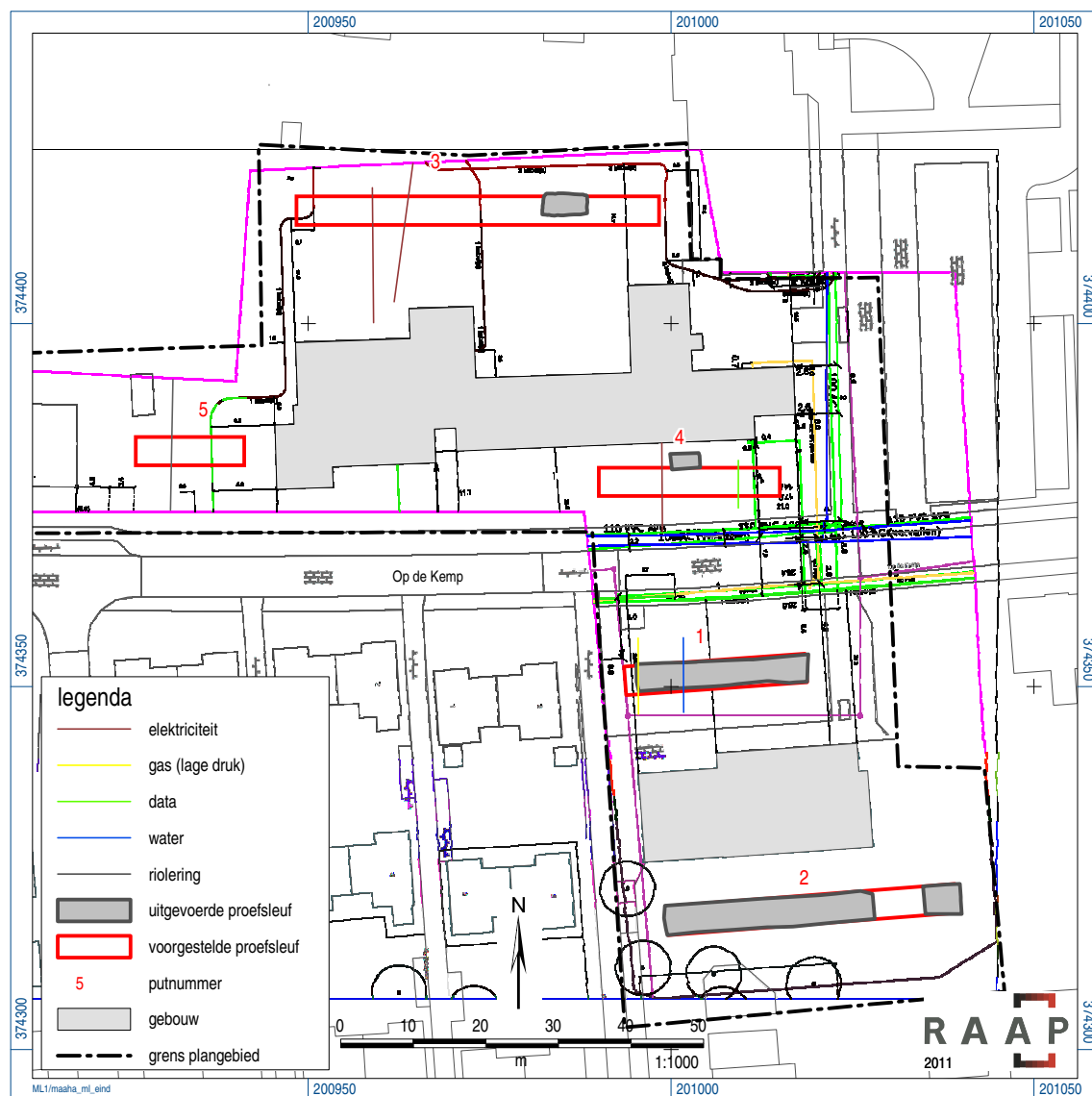
Het huidige plangebied dat door de uitgevoerde proefsleuven is onderzocht, is slechts een kleiner onderdeel van het onderzoeksgebied waarvoor vervolgonderzoek geadviseerd is.

3 Doel van het onderzoek

Het waarderend onderzoek in de vorm van proefsleuven werd aanbevolen naar aanleiding van de resultaten van het vooronderzoek, met als doel te bepalen wat de aard, omvang, datering, kwaliteit en diepteligging van de mogelijk aanwezige archeologische resten is.

Het proefsleuvenonderzoek dat heeft plaatsgevonden heeft betrekking op de locatie waar het booronderzoek is uitgevoerd en een deel rond het scholencomplex (figuur 2).

De resultaten van het proefsleuvenonderzoek zijn bepalend voor de vraag hoe verder met deze archeologische waarden dient te worden omgegaan. Indien vindplaatsen behoudenswaardig blij-

Figuur 2. Puttenplan met kabels en leidingen.

ken te zijn, zal moeten worden beoordeeld of deze bij de inrichting van het terrein kunnen worden ingepast. Indien een dergelijke conserverende inrichting niet mogelijk is, dan komen de vindplaatsen mogelijk voor een opgraving in aanmerking.

Het voornaamste doel van het proefsleuvenonderzoek was het toetsen en aanvullen van de gespecificeerde archeologische verwachting met betrekking tot het onderzochte gebied, waarbij het in eerste instantie ging om het (al dan niet) vaststellen van de aanwezigheid van archeologische grondsporen. Teneinde een goed afgewogen beslissing (selectiebesluit) door het bevoegd gezag mogelijk te maken, diende het onderzoek zich tevens te richten op aanvullende aspecten ten aanzien van de archeologische grondsporen en/of resten. In het Programma van Eisen (Van de Water, 2011) zijn hiervoor specifieke onderzoeksvragen geformuleerd die door middel van het proefsleuvenonderzoek beantwoord dienen te worden:

Algemeen:

1. Zijn er archeologische resten (sporen, structuren, vondsten) in de bodem aanwezig, of zijn er aanwijzingen dat deze hier verwacht mogen worden?
2. Indien het onderzoek geen archeologische resten of beperkte fenomenen (bijvoorbeeld alleen losse vondsten) oplevert, welke verklaring is hiervoor dan te geven?
3. In hoeverre komen de onderzoeksresultaten uit het vooronderzoek overeen met de resultaten uit het proefsleuvenonderzoek?
4. Is er een verwachting dat buiten het nu onderzochte gebied nog resten van de aangetroffen sites aanwezig zijn en wat is de verwachting omtrent de fysische en inhoudelijke kwaliteit daarvan?

Gaafheid en conservering van de vindplaatsen:

5. In welke lagen, zones of gebieden bevinden zich gawe en goed geconserveerde archeologische resten of waar zijn ze te verwachten?
6. Wat is de mate van conservering en gaafheid van de archeologische resten?

Perioden en sites

7. Indien er archeologische resten aanwezig zijn, kunnen er binnen de vindplaats aparte sites onderscheiden worden, en zo ja, op welke gronden?
8. Wat is de begrenzing en de ruimtelijke spreiding, zowel in horizontale als verticale zin, van de sites en wat is de onderlinge samenhang?
9. Wat is per archeologische site in het onderzoeksgebied:
 - a. de ligging (inclusief diepteligging) en begrenzing
 - b. de geologische en/of bodemkundige eenheid
 - c. de omvang (inclusief verticale dimensies)
 - d. aard/complexiteit/functie
 - e. de samenstelling van de archeologische resten (grondsporen en mobilia)
 - f. de vondst- en spoordichtheid
 - g. de stratigrafie
 - h. de ouderdom, periodisering typechronologische classificatie

10. Zijn er aanwijzingen voor landgebruik (off-site-patronen) in de zin van wegen, percelering, akkers, grondstofwinning, vennen, et cetera?
11. Zijn er aanwijzingen voor agrarische en/of ambachtelijke activiteiten? Zo ja, waaruit blijkt dat en welke kenmerken zijn hieraan naar analogie van vraag 9 te geven?
12. Kunnen meerdere bewoningsfasen onderscheiden worden?
13. Wanneer en waarom zijn de sites en de vindplaats in zijn geheel verlaten of in onbruik geraakt?
14. Heeft de (laat) middeleeuwse kern van Maasbree zich uitgestrekt tot binnen onderhavig plangebied? Met andere woorden, zijn binnen het plangebied resten van (laat) middeleeuwse bewoning (fundamenten, kelders, enz.) aangetroffen?

Landschap en bodem

15. Kan aan de hand van archeologisch vondstmateriaal uit het akkerdek een uitspraak worden gedaan over de ouderdom, de vorming en/of de fasering van dit akkerdek?
16. Wat is de fysiek-landschappelijke ligging van de vindplaatsen (geologie, bodemkunde, geomorfologie, afstand tot water, reliëf)?
17. Wat is het paleo-ecologische potentieel van het onderzoeksgebied? Liggen in de omgeving locaties die voor analyse bemonsterd kunnen worden?
18. Welke postdepositionele processen hebben zich afgespeeld en wat is het effect daarvan op de archeologische resten?
19. Hoe is de opbouw van het profiel in bodemkundige zin? Is er sprake van loopvlakken, begraven bodems, ophogingslagen of cultuurlagen?

RAAP-RAPPORT 2506

Plangebied BP Hart voor Maasbree, locatie Brede School, gemeente Peel en Maas
Archeologisch vooronderzoek: een waarderend proefsleuvenonderzoek.

4 Methoden

Plaatsing, aantal en afmetingen

Conform het PvE dienden in het plangebied vijf sleuven aangelegd te worden van verschillende afmetingen (figuur 2). De ligging van de proefsleuven was bepaald aan de hand van onbebouwde zones in het plangebied. In totaal zou op deze manier circa 600 m² door middel van proefsleuven onderzocht worden (7,5%). Vanwege talrijke kabels en leidingen en andere obstakels zoals een klimrek, betonnen paaltjes en opstaande muurtjes kon het merendeel van de sleuven niet aangelegd worden (figuren 3 en 4). De leidingen bleken ondanks voorzichtig verdiepen niet zichtbaar (vanwege recente egalisatie of door het 'schieten' van leidingen), met als gevolg dat tijdens de aanleg in proefsleuf 1 aan twee leidingen (die niet op de Klic vermeld stonden) schade is toegebracht. Een technisch onderhoudsmedewerker van het schoolgebouw (dhr. Janssen van ILM Bv) heeft nog meerdere kabels en leidingen aangeduid die niet op de Klickaart vermeld stonden (figuur 2). De kans was dus reëel dat in het noordelijke deel van het plangebied nog meer kabels en leidingen in de sleuven zouden aangetroffen en beschadigd zouden worden. Daarom is in overleg met het bevoegd gezag besloten dat in de proefsleuven 3 en 4 slechts een kijkvenster zou aangelegd worden om de bodemopbouw in deze zone van het plangebied te bepalen. Proefsleuf 5 kwam volledig te vervallen omdat hier in het geheel geen beschikbaar oppervlak bestond.

In totaal zijn twee sleuven aangelegd met een afmeting van circa 4 m x 23 m (figuur 2 en kaartbijlage 1, proefsleuf 1) en van circa 4 m x 34 m (proefsleuf 2; in twee delen aangelegd). De kijkvensters uit de proefsleuven 3 en 4 hadden respectievelijk een afmeting van circa 3 m x 5,5 m en van circa 2 m x 4 m. In totaal is een oppervlakte van circa 240 m² vrijgelegd; dit is een dekkingsgraad van circa 3%.

Opgravingsvlakken en profielen

In alle proefsleuven is met een graafmachine op banden en met een gladde bak één opgravingsvlak aangelegd in de top van C-horizont. De diepte van de sleuven varieerde van circa 1,5 tot 1,7 m -Mv (circa 26,5 m + NAP) in het noordelijke deel van het plangebied en van circa 0,8 m tot 1,4 m -Mv (circa 27 m + NAP) in het zuidelijke deel van het plangebied. De vlaktekeningen zijn digitaal vervaardigd met behulp van een Robotic Total Station (RTS). Dit omvat het digitaal inmeten van sporen, spoornummers, vondsten, coupe- en profiellijnen, vlakhoogtes (ingemeten in één raai centraal in de put) en maaiveldhoogtes (ingemeten in één raai langs één lengteprofiel van de put). Als basis hiervoor is gebruik gemaakt van een lokaal meetsysteem dat door een extern landmeetkundig bureau door middel van een GPS (grondslagpunten met Z-waarden, ingemeten in het Rijksdriehoeksnet) is uitgezet. De hoogte van de aangelegde vlakken is ingemeten ten opzichte van NAP.

De sporen en bodemlagen zijn in een reeks genummerd. De beschrijving en interpretatie van sporen en lagen is opgenomen in de RAAP-database (Odile, bijlage 4).

RAAP-RAPPORT 2506

Plangebied BP Hart voor Maasbree, locatie Brede School, gemeente Peel en Maas
Archeologisch vooronderzoek: een waarderend proefsleuvenonderzoek.

Figuur 3. Impressie van het plangebied ter hoogte van proefsleuf 2. De foto is genomen vanuit het oosten.

In de proefsleuven 1 en 2 is conform het PvE een volledig lengteprofiel beschreven terwijl de proefsleuven 3 en 4 uit twee kijkvensters bestaan. De profielen zijn gedocumenteerd, geïnterpreteerd en ingemeten (met X-, Y- en Z-coördinaat). De nummering van de profielen gebeurde als

Figuur 4. Impressie van het plangebied ter hoogte van proefsleuf 3. De foto is genomen vanuit het zuidwesten.

volgt: het eerste cijfer duidt de put aan, het tweede cijfer de zijde (1= noord, 2= oost, 3= zuid, 4= west) en het laatste cijfer het volgnummer.

Afwerking en behandeling van sporen en vondsten

De grondsporen zijn 1:1 digitaal ingemeten met een Robotic Total Station en beschreven in de RAAP-database (Odile). Bij de aanleg van het opgravingsvlak zijn de verschillende bodemlagen onderzocht op vondsten, ook met behulp van een metaaldetector. Een selectie van de sporen is gecoupeerd, in profiel getekend op schaal 1:20, en indien relevant, gefotografeerd en afgewerkt (bijlage 4). Met name onduidelijke sporen in het vlak zijn gecoupeerd. Greppels en sporen tegen de putwand zijn gecoupeerd tegen de putwand, waardoor de stratigrafische positie vastgelegd kon worden. Na afloop van het veldwerk zijn de coupetekeningen gedigitaliseerd. Vondsten zijn verzameld per spoor (en vulling) waarbij per materiaalgroep een afzonderlijk vondstnummer is toegekend (bijlage 5). Alle vondsten zijn na afloop van het veldwerk gewassen, gedroogd, geteld, gewogen en ingevoerd in de database.

Bemonstering

Er zijn geen monsters genomen omdat geen voor bemonstering relevante sporen werden aangetroffen.

RAAP-RAPPORT 2506

Plangebied BP Hart voor Maasbree, locatie Brede School, gemeente Peel en Maas
Archeologisch vooronderzoek: een waarderend proefsleuvenonderzoek.

5 Resultaten

5.1 Fysisch geografisch onderzoek

Op basis van het bureau- en verkennend booronderzoek is geconcludeerd dat de bodemopbouw in het plangebied bestaat uit een plaggendek op C-horizont (bijlage 1 en 3). Op basis van het ploefsleuvenonderzoek kan echter geconcludeerd worden dat de bodem grotendeels verstoord is.

De bodemopbouw bestond in alle proefsleuven uit recent opgebrachte pakketten met daaronder een restant van de oorspronkelijke bodem (kaartbijlage 1; S9500 en S9700). De recent opgebrachte pakketten bevatten onder meer veel puin, mortelbrokken, kleibrokken, en/of resten plastic. De lagen waren donkergrijs tot bruingrijs en soms erg gevlekt. De ophooglagen zijn alle als recent geïnterpreteerd omdat spoor 1 (proefsleuf 1), die door deze lagen wordt afgedekt, veel recente puinbrokken bevatten zoals stoeptegels en resten van oude leidingen. Een restant van deze leidingen steekt nog in de oostelijke hoek van het profiel en ook in het vlak is een leiding zichtbaar (figuur 5).

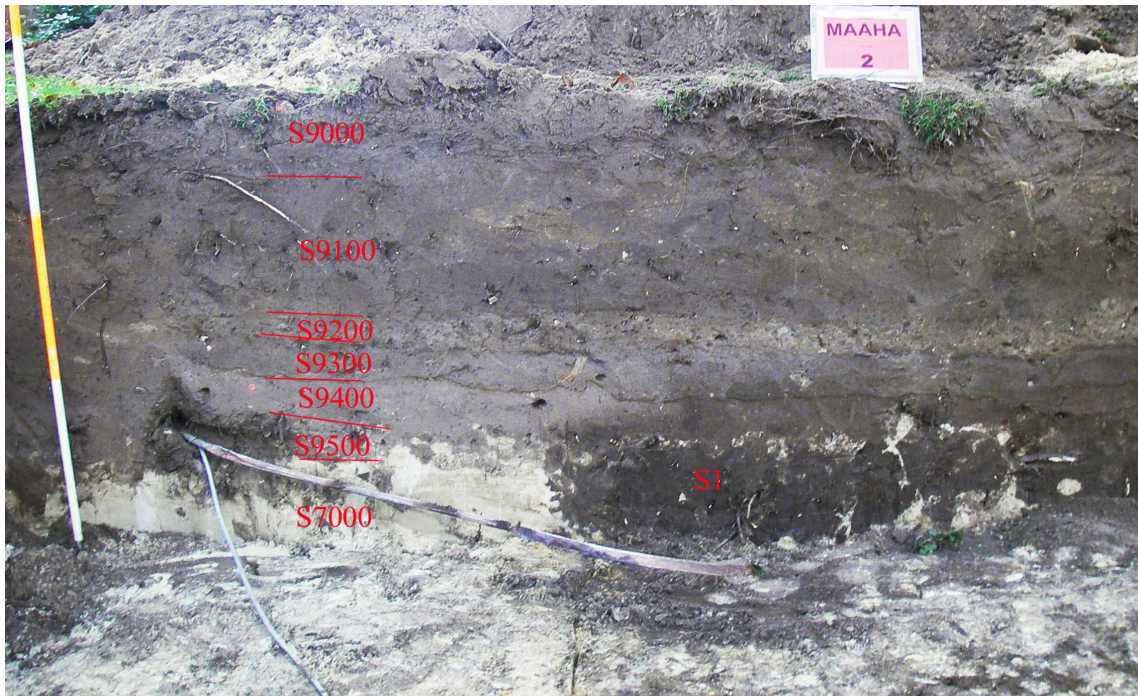
Spoor 9500 bestond uit donkerbruin, matig fijn en zwak siltig zand dat sterk gevlekt was met de onderliggende C-horizont. Deze laag is ook in de proefsleuven 3 en 4 aangetroffen. In proefsleuf 2 (S9700) bevatte deze laag naast brokken moedermateriaal ook donkergrijze tot zwarte humeuze brokken (figuur 6). De overgang naar de onderliggende C-horizont was vrij scherp. Waarschijnlijk heeft verstoring plaatsgevonden door diepploegen of door egalisatiewerkzaamheden bij de bouw en sloop van de voormalige bebouwing. In proefsleuf 3 lijken ploegbedden zichtbaar in het profiel, maar de laag leek minder verstoord dan in de overige profielen (figuur 7).

De C-horizont tekende zich in proefsleuf 1 af op een diepte van circa 1,40 m -Mv (circa 27 m + NAP) terwijl de C-horizont in proefsleuf 2 al op ca. 80 cm -Mv (circa 27 m + NAP) is aangetroffen. In het noordelijke deel van het plangebied ligt de C-horizont op een diepte van circa 1,5 m (proefsleuf 3) tot 1,7 m -Mv (proefsleuf 4, circa 26,5 m + NAP). De C-horizont bestond uit matig fijn, lichtgeelgrijs dekzand met in de proefsleuven 2 en 4 veel roestvlekken (S7001, figuur 7). In proefsleuf 3 bevatte de C-horizont nagenoeg geen roest en was hier sterk gereduceerd (S7000). Zowel de gereduceerde C-horizont als de vele roestvlekken, duiden op natte omstandigheden.

De bodemopbouw in het plangebied komt overeen met de beschrijvingen uit het vooronderzoek met dit verschil dat de opgehoogde pakketten niet als een plaggendek te interpreteren zijn, maar wel recentelijk zijn opgebracht. De sporen 9500 en 9700 zijn wel geïnterpreteerd als een restant van een oorspronkelijke A-horizont of plaggendek, maar deze zijn diep omgespit en dus vermengd met C-materiaal.

RAAP-RAPPORT 2506

Plangebied BP Hart voor Maasbree, locatie Brede School, gemeente Peel en Maas
Archeologisch vooronderzoek: een waarderend proefsleuvenonderzoek.

Figuur 5. Impressie van profiel 131 (boven) en proefsleuf 1 met de leiding en het recent puin (onder).

Figuur 6. Impressie van profiel 211.

5.2 Archeologie

5.2.1 Grondsporen

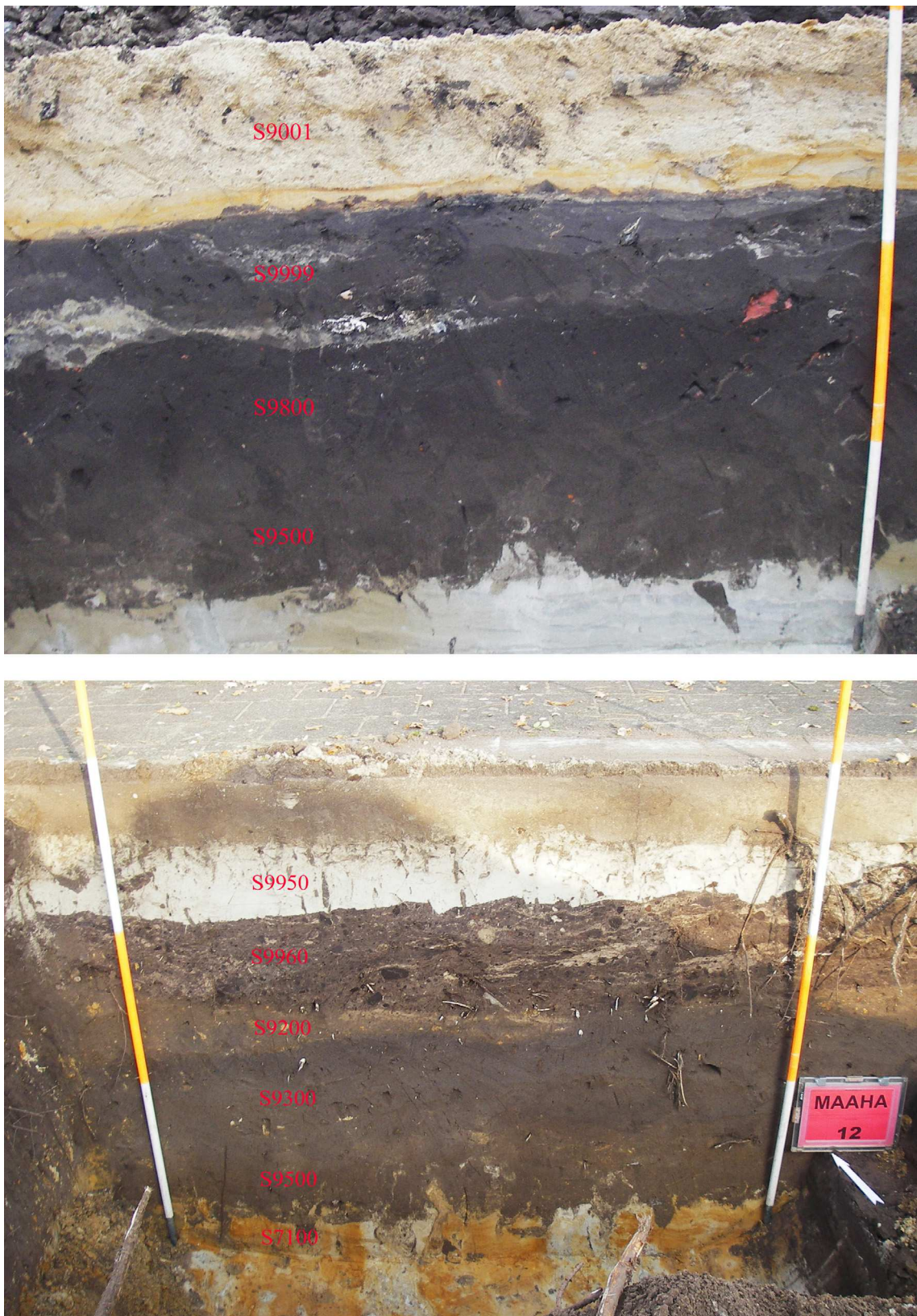
Tijdens het onderzoek zijn in totaal 31 spoornummers uitgedeeld aan natuurlijke bodemlagen, recente en natuurlijke verstoringen (tabel 2 en bijlage 4). Er zijn geen archeologisch relevante sporen aangetroffen.

De sporen 1 t/m 13 zijn aangetroffen in proefsleuf 1 op een diepte van ca. 1,4 m -Mv. Bij de aanleg van het vlak is uit spoor 1 recent materiaal verzameld, waaronder stoeptegels en leidingen (figuur 5). Dit spoor wordt door allerlei recente ophogingslagen afgedekt, die op hun beurt doorsneden worden door de sporen 2, 3, 11 en 12. Deze zijn bijgevolg ook recent. De overige sporen in het vlak die als recent zijn geïnterpreteerd (S9 en 13) hadden een gelijkaardige vulling als de recente sporen uit het profiel, namelijk donkerbruin met veel kleine vlekjes C-materiaal en puinspikkels. De sporen 4, 5, 7, 8 en 10 zijn geïnterpreteerd als natuurlijke verstoring omdat deze in de coupe sterk gebioturbeerd waren en geen recente insluitsels bevatten (figuur 8, coupe S7 en 8). Deze sporen kunnen echter ook de restanten zijn van de recente sporen. In de coupe waren ze slechts circa 4 cm tot 6 cm diep. Tijdens het aanleggen van de proefsleuf zijn, afgezien van baksteenpuin, geen archeologische vondsten aangetroffen.

De overige grondsporen (S 14 t/m 16) zijn in proefsleuf 2 aangetroffen, op een diepte van circa 80 -Mv. De sporen 14 en 15 hadden een donkerbruine vulling en waren sterk gebioturbeerd. Bij het aanleggen van het vlak zijn uit deze sporen geen vondsten aangetroffen. Van beide sporen is een dwarscoupe genomen tot tegen het profiel. Hieruit kwam duidelijk naar voor dat het spoor vanuit het recente ophoogpakket met kleibrokken (S 9600) is aangelegd. Mogelijk hangen deze sporen samen met het vele grondverzet dat in het plangebied reeds heeft plaatsgevonden in verband met bouw- en sloopwerkzaamheden. In het oostelijke deel van proefsleuf 2 is een restant van een muur aangetroffen die behoort bij een gebouw uit 1958 dat inmiddels gesloopt is. Uit de muurinsteeek kwam nog recent materiaal waaronder een leren laars, die niet ingezameld is. De verstoring die bij de sloop van het gebouw heeft plaatsgevonden, heeft zich doorgezet tot diep in de C-horizont (minstens 30 cm).

RAAP-RAPPORT 2506

Plangebied BP Hart voor Maasbree, locatie Brede School, gemeente Peel en Maas
Archeologisch vooronderzoek: een waarderend proefsleuvenonderzoek.

Figuur 7. Impressie van profiel 311 (boven) en profiel 411 (onder).

Figuur 8. Coupe van S7 en S8, proefsleuf 1.

Bij de aanleg van proefsleuf 2 zijn vier vondsten aangetroffen, bestaande uit aardewerk uit de Late Middeleeuwen-Nieuwe tijd. De vondsten komen uit het ophoogpakket (S9600) en uit de verploegde laag S9700. Deze vondsten worden in paragraaf 5.2.2 besproken.

Bij de aanleg van de kijkvensters in de proefsleuven 3 en 4 zijn geen sporen of vondsten aangetroffen.

Interpretatie	Aantal
Recente verstoring	22
Natuurlijke verstoring	5
Bouwvoor	1
C-horizont	2
Muur (recent)	1
Totaal	**

Tabel 2. Sporenaantal per interpretatie.

5.2.2 Vondsten

Tijdens het onderzoek zijn in totaal 4 vondsten verzameld met een totaalgewicht van 101 gram (bijlage 5). Het betreft allemaal aardewerk uit de Late Middeleeuwen tot Nieuwe tijd dat in proefsleuf 2 is aangetroffen. De vondsten zijn gedetermineerd en gedateerd door Xavier van Dijk (RAAP Archeologisch Adviesbureau).

Vondst 1 bestaat uit twee scherven blauwgrijs aardewerk. Het gaat om een randfragment van vermoedelijk een kookpot en een fragment van een voorraadpot met geknepen voet. De scherven kunnen respectievelijk gedateerd worden in de periode 11e tot begin 14e eeuw na Chr. en 13e-14e eeuw na Chr. Ze zijn aangetroffen bij het aanleggen van het vlak in de menglaag spoor 9700. Uit deze laag komt ook de roodbakende geglazuurde wandscherf (V2) die te dateren is in de periode 14e eeuw tot de Nieuwe tijd C (20e eeuw na Chr.). Tot slot is uit de recente ophooglaag spoor 9600

nog een kleine wandscherf protosteengoed aangetroffen met een paarse engobe. Dit aardewerk kan gedateerd worden in de 13e- begin 14e eeuw na. Chr.

Aangezien de vondsten aangetroffen zijn in een ophoogpakket - en menglaag en verder archeologische sporen ontbreken, wijzen deze vondsten niet op een vindplaats. Waarschijnlijk betreffen het losse vondsten die mogelijk uit de nabije omgeving afkomstig zijn.

5.2.3 Synthese

In het plangebied zijn twee proefsleuven aangelegd in het zuidelijke deel en twee kijkvensters in het noordelijke deel. De proefsleuven in het zuidelijke deel tonen aan dat de bodemopbouw sterk verstoord is door allerlei ingrepen in de bodem, zoals de aanleg van kabels en leidingen en de aanleg en sloop van verschillende gebouwen. Hoewel de gebouwen in deze zone niet onderkend zijn, heeft de recente muur uit 1958 in de oostelijke helft van proefsleuf 2 aangetoond dat bij de sloopwerkzaamheden de bodem toch verstoord is tot in de C-horizont. Ook de overige sporen die zijn aangetroffen zijn alle recente of natuurlijke verstoringen. Er zijn geen archeologisch relevante sporen aangetroffen. Wel zijn bij de aanleg van proefsleuf 2 vier scherven uit de periode Late Middeleeuwen-Nieuwe tijd aangetroffen, maar deze waren afkomstig uit een recent ophoogingspakket en een sterk verploegde laag.

In het noordelijke deel zijn slechts twee kijkvensters aangelegd, waarbij geen sporen of vondsten zijn aangetroffen. De bodem ter hoogte van proefsleuf 4 vertoonde een gelijkaardige opbouw als het profiel in proefsleuf 1. De bodemopbouw in proefsleuf 3 leek minder verstoord, maar de oorspronkelijke bodem is waarschijnlijk toch verploegd. De C-horizont was hier sterk gereduceerd wat op natte omstandigheden wijst. Ook de vele roestvlekken in proefsleuf 4 wijzen op natte omstandigheden.

Tijdens het veldonderzoek is geen vindplaats aangetroffen, zodat er ook geen waardering volgens de waarderingstabel van de KNA versie 3.2 kan plaatsvinden. Omdat in totaal slechts circa 3% van het plangebied onderzocht is, wordt hieronder nog wel een verwachting uitgesproken voor het noordelijke deel. Het zuidelijke deel is zodanig verstoord dat geen vindplaatsen meer verwacht worden.

Het plangebied ligt volgens de geomorfologische kaart op een dekzandrug nabij een beekdal. De landschappelijke ligging op de overgang van nat naar droog is gunstig voor jager-verzamelaars. De verwachting voor vindplaatsen uit deze periode was op basis van het bureauonderzoek dan ook hoog. Door het vele grondverzet in het plangebied en door het feit dat de oorspronkelijke bodem grotendeels verstoord is door ploegen, wordt niet verwacht dat deze vindplaatsen nog intact aanwezig zijn. Daarenboven zijn bij het proefsleuvenonderzoek geen vuurstenen artefacten aangetroffen, maar er is dan ook maar slechts circa 3% van het plangebied onderzocht. Vindplaatsen van vroege landbouwers (Neolithicum-Vroege Middeleeuwen) worden vanwege de natte omstandigheden niet verwacht. Vindplaatsen vanaf de Volle/Late Middeleeuwen t/m de Nieuwe tijd worden soms wel nog op nattere bodems aangetroffen maar de meeste van dergelijke vindplaatsen liggen toch op de drogere gronden in de nabijheid van beekdalen. Het plangebied ligt wel in het historisch

centrum, maar de afbakening hiervan is gebeurd op kaartmateriaal uit de 19e eeuw. De oudste historische bebouwing ligt op deze kaarten meer noordelijk rondom de kerk. Omdat in het noordelijke deel van het plangebied recente gebouwen hebben gestaan die inmiddels gesloopt zijn en omdat de oorspronkelijke bodem toch verstoord is door diepploegen, wordt verwacht dat van eventuele vindplaatsen uit deze perioden alleen diepe grondsporen bewaard gebleven zijn, zoals kuilen van dragende palen of waterputten. Ondiepe sporen zullen verdwenen zijn. Alles bij elkaar genomen, namelijk natte gronden en veel verstoring door ploegen, bouw- en sloopwerkzaamheden en infrastructurale ingrepen (kabels en leidingen), wordt geen vervolgonderzoek noodzakelijk geacht voor het noordelijke deel van het plangebied.

RAAP-RAPPORT 2506

Plangebied BP Hart voor Maasbree, locatie Brede School, gemeente Peel en Maas
Archeologisch vooronderzoek: een waarderend proefsleuvenonderzoek.

6 Conclusies en aanbevelingen

6.1 Conclusies

De onderzoeksvragen uit het PvE (zie hoofdstuk 2 en van de Water, 2011) kunnen als volgt beantwoord worden:

Algemeen:

1. *Zijn er archeologische resten (sporen, structuren, vondsten) in de bodem aanwezig, of zijn er aanwijzingen dat deze hier verwacht mogen worden?*

Er zijn geen archeologische sporen of structuren in het plangebied aangetroffen en door de sterke mate van verstoring worden deze ook niet meer verwacht. Wel zijn vier aardewerscherven aangetroffen die globaal gedateerd kunnen worden uit de 11e -14e eeuw na Chr. en 14e-20e eeuw na Chr. Deze vondsten zijn echter afkomstig uit een recent ophogingspakket en uit een sterk verploegde laag.

2. *Indien het onderzoek geen archeologische resten of beperkte fenomenen (bijvoorbeeld alleen losse vondsten) oplevert, welke verklaring is hiervoor dan te geven?*

Uit de bodemopbouw blijkt dat het plangebied vrij nat moet zijn geweest (gereduceerde C-horizont en veel roestvlekken), wat de kans verkleint dat hier ooit vindplaatsen aanwezig geweest zijn. Toch kunnen ze niet helemaal uitgesloten worden. Het veldonderzoek heeft echter uitgewezen dat in het plangebied veel grondverzet heeft plaatsgevonden. Het gaat meer bepaald om ploegen, bouw-en sloopwerkzaamheden en de aanleg van kabels en leidingen. Hierdoor zijn eventuele vindplaatsen waarschijnlijk grotendeels verdwenen.

3. *In hoeverre komen de onderzoeksresultaten uit het vooronderzoek overeen met de resultaten uit het proefsleuvenonderzoek?*

De boringen uit het vooronderzoek komen min of meer overeen met dat van het proefsleuvenonderzoek maar de ophogingslagen die in het vooronderzoek als plaggendek zijn geïnterpreteerd bleken recente ophogingspakketten te zijn. Daarnaast is uit boring 6 een scherp blauwgrijs kogelpotaardewerk aangetroffen uit een ophoogpakket met een gelijkaardige datering als de randscherf blauwgrijs aardewerk (V1) uit het proefsleuvenonderzoek. Beide scherven komen echter niet uit een archeologische context. Ter plaatse bleek de bodem sterk verstoord te zijn.

4. *Is er een verwachting dat buiten het nu onderzochte gebied nog resten van de aangetroffen sites aanwezig zijn en wat is de verwachting omtrent de fysische en inhoudelijke kwaliteit daarvan?*

Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn geen vindplaatsen aangetroffen. Wel wordt verwacht dat dicht bij de historische kern rond de huidige kerk wel nog archeologische resten aanwezig kunnen zijn. Omdat daar geen veldonderzoek heeft plaatsgevonden, kan geen betrouwe uitspraak gedaan worden over de fysische en inhoudelijke kwaliteit van deze resten. Vanwege de ligging in de historische dorpskern, betreffen het waarschijnlijk nederzettingsresten uit de Late Middeleeuwen en Nieuwe tijd.

Gaafheid en conservering van de vindplaatsen:

5. *In welke lagen, zones of gebieden bevinden zich gave en goed geconserveerde archeologische resten of waar zijn ze te verwachten?*

Er zijn geen gave of goed geconserveerde archeologische resten aangetroffen en gezien het vele grondverzet in het plangebied worden deze ook niet meer verwacht.

6. *Wat is de mate van conservering en gaafheid van de archeologische resten?*

Er zijn, afgezien van vier losse, gefragmenteerde vondsten, geen archeologische resten aangetroffen. De conservering van de vondsten is redelijk, maar de gaafheid van eventuele vindplaatsen is erg laag.

Perioden en sites

7. *Indien er archeologische resten aanwezig zijn, kunnen er binnen de vindplaats aparte sites onderscheiden worden, en zo ja, op welke gronden?*

Er zijn geen archeologische vindplaatsen aangetroffen. Daarmee komen de vragen 8, 9, 12 en 13 te vervallen.

8. *Wat is de begrenzing en de ruimtelijke spreiding, zowel in horizontale als verticale zin, van de sites en wat is de onderlinge samenhang?*

Niet van toepassing.

9. *Wat is per archeologische site in het onderzoeksgebied.*

- a. de ligging (inclusief diepteligging) en begrenzing*
- b. de geologische en/of bodemkundige eenheid*
- c. de omvang (inclusief verticale dimensies)*
- d. aard/complextype/functie*
- e. de samenstelling van de archeologische resten (grondsporen en mobilia)*
- f. de vondst- en spoordichtheid*
- g. de stratigrafie*
- h. de ouderdom, periodisering typechronologische classificatie*

Niet van toepassing.

10. Zijn er aanwijzingen voor landgebruik (off-site-patronen) in de zin van wegen, parcelering, akkers, grondstofwinning, vennen, et cetera?

Er zijn bij het proefsleuvenonderzoek geen archeologische sporen aangetroffen, zoals wegen, erfafscheidingsgreppels etc., die wijzen op off-site gebruik van het plangebied. Wel is uit de profielen op te maken dat de oorspronkelijke bodem verploegd is geweest. We zien dan ook op historisch kaartmateriaal uit de eerste helft van de 19e eeuw dat het plangebied in gebruik is als bouwland.

11. Zijn er aanwijzingen voor agrarische en/of ambachtelijke activiteiten? Zo ja, waaruit blijkt dat en welke kenmerken zijn hieraan naar analogie van vraag 9 te geven?

Zie vraag 10.

12. Kunnen meerdere bewoningsfasen onderscheiden worden?

Niet van toepassing.

13. Wanneer en waarom zijn de sites en de vindplaats in zijn geheel verlaten of in onbruik geraakt?

Niet van toepassing.

14. Heeft de (laat) middeleeuwse kern van Maasbree zich uitgestrekt tot binnen onderhavig plangebied? Met andere woorden, zijn binnen het plangebied resten van (laat) middeleeuwse bewoning (fundamenten, kelders, enz.) aangetroffen?

Nee, in het plangebied zijn geen sporen of muurresten van (laat)middeleeuwse bewoning aangetroffen. Waarschijnlijk liggen deze meer naar het noorden, richting de kerk en de langs de huidige Dorpstraat.

Landschap en bodem

15. Kan aan de hand van archeologisch vondstmateriaal uit het akkerdek een uitspraak worden gedaan over de ouderdom, de vorming en/of de fasering van dit akkerdek?

De ophogingslagen die zijn aangetroffen zijn niet geïnterpreteerd als een plaggendek maar zijn van recente oorsprong. Het restant van de oorspronkelijke bodem dat onder deze ophogingspakketten is aangetroffen, is verploegd. In proefsleuf 2 zijn hieruit twee scherven blauwgrijs aardewerk gekomen die gedateerd kunnen worden in de 11e -14e eeuw na Chr. en een scherp roodbakend geglaazuurd aardewerk uit de periode 14e eeuw t/m de 19e eeuw na Chr. In de overige proefsleuven zijn geen vondsten gedaan.

16. Wat is de fysiek-landschappelijke ligging van de vindplaatsen (geologie, bodemkunde, geomorfologie, afstand tot water, reliëf)?

Er zijn geen vindplaatsen aangetroffen in het plangebied. De gereduceerde C-horizont en de vele roestvlekken wijzen op natte omstandigheden.

17. Wat is het paleo-ecologische potentieel van het onderzoeksgebied? Liggen in de omgeving locaties die voor analyse bemonsterd kunnen worden?

Er zijn tijdens het proefsleuvenonderzoek geen sporen of natuurlijke fenomenen (zoals vennen) in het plangebied aangetroffen die voor bemonstering in aanmerking komen. Deze kunnen wel nog aanwezig zijn op locaties binnen het onderzoeksgebied, meer bepaald ter hoogte van de historische bebouwing rond de kerk en langs de huidige Dorpstraat. Gedacht kan worden aan waterputten, beerputten etc.

18. Welke postdepositionele processen hebben zich afgespeeld en wat is het effect daarvan op de archeologische resten?

In het plangebied heeft veel grondverzet plaatsgevonden, zoals diepploegen, bouw- en sloopwerkzaamheden en de aanleg van kabels- en leidingen. Mogelijk zijn hierdoor archeologische resten verdwenen. Verder is het restant van de oorspronkelijke bodem ook sterk gebioturbeerd.

19. Hoe is de opbouw van het profiel in bodemkundige zin? Is er sprake van loopvlakken, begraven bodems, ophogingslagen of cultuurlagen?

Het plangebied bestaat uit recente ophogingspakketten met daaronder een restant van de oorspronkelijke bodem en vervolgens de C-horizont. Het restant van de oorspronkelijke bodem was sterk verploegd, vooral in het zuidelijk deel van het plangebied. De C-horizont was in de meest noordelijke proefsleuf sterk gereduceerd, terwijl deze in de proefsleuven 2 en 3 veel roestvlekken bevatten. Beide fenomenen wijzen op vrij natte omstandigheden.

6.2 Selectieadvies

Op basis van het uitgevoerde onderzoek stelt RAAP Archeologisch Advies dat er geen sprake is van een behoudenswaardige vindplaats binnen het plangebied. Daarbij moet een kanttekening gemaakt worden dat slechts 3% van het plangebied is onderzocht vanwege kabels en leidingen die nog in gebruik waren. De bodemopbouw in het plangebied was echter van die aard dat waarschijnlijk alleen diepe grondsporen bewaard zullen gebleven zijn. Ondiepe sporen zullen vermoedelijk verdwenen zijn. Daarnaast is duidelijk dat de ondergrond in het plangebied vrij nat geweest moet zijn, zodat de kans klein wordt geacht dat überhaupt vindplaatsen binnen het plangebied aanwezig zijn. Buiten het plangebied, (maar binnen het onderzoeksgebied), richting de kerk en de historische bebouwing, worden wel nog vindplaatsen verwacht. De verwachting is het hoogst voor vindplaatsen uit de Middeleeuwen t/m de Nieuwe tijd.

6.3 Aanbevelingen

De resultaten van het onderzoek tonen aan dat bij de bestaande planvorming geen waardevolle archeologische resten verstoord zullen worden. Er gelden zodoende geen restricties ten aanzien van de verdere planvorming binnen het huidige plangebied.

RAAP-RAPPORT 2506

Plangebied BP Hart voor Maasbree, locatie Brede School, gemeente Peel en Maas
Archeologisch vooronderzoek: een waarderend proefsleuvenonderzoek.

Voor de nog niet onderzochte zones binnen het oorspronkelijk onderzoeksgebied, wordt wel nog vervolgonderzoek noodzakelijk geacht, conform het advies uit het vooronderzoek (Miedema & de Boer, 2011).

Op basis van de bevindingen van dit onderzoek neem de gemeente een selectiebesluit (contactpersoon dhr. Sjoerd van de Laar).

RAAP-RAPPORT 2506

Plangebied BP Hart voor Maasbree, locatie Brede School, gemeente Peel en Maas
Archeologisch vooronderzoek: een waarderend proefsleuvenonderzoek.

Literatuur

- Deeben, J.H.C. (red.),** 2008. De Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW), derde generatie *Rapportage Archeologische Monumentenzorg* 155. Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Amersfoort (info: www.cultureelerfgoed.nl).
- Miedema, F.R.P.M. & E.A.M. de Boer,** 2011. Gemeente Peel en Maas. Plangebied PB Hart voor Maasbree te Maasbree. Bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek (verkennende fase), *BAAC Rapport V-11.0272*, 's Hertogenbosch.
- Nederlands Normalisatie-instituut,** 1989. *Nederlandse Norm NEN 5104, Classificatie van onverharde grondmonsters*. Nederlands Normalisatie-instituut, Delft.
- Water, A., van de,** 2011. *Programma van Eisen. Proefsleuven BP Hart voor Maasbree-locatie 'Brede School'*, PvE versie 11-10-2011, Eindhoven.

Overzicht van figuren, tabellen en bijlagen

Figuur 1. Ligging plangebied (rood). Inzet: ligging in Nederland (ster).

Figuur 2. Puttenplan met kabels en leidingen.

Figuur 3. Impressie van het plangebied ter hoogte van proefsleuf 2. De foto is genomen vanuit het oosten.

Figuur 4. Impressie van het plangebied ter hoogte van proefsleuf 3. De foto is genomen vanuit het zuidwesten.

Figuur 5. Impressie van profiel 131 (boven) en proefsleuf 1 met de leiding en het recent puin (onder).

Figuur 6. Impressie van profiel 211.

Figuur 7. Impressie van profiel 311 (boven) en profiel 411 (onder).

Figuur 8. Coupe van S7 en S8, proefsleuf 1.

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

Tabel 2. Sporenaantal per interpretatie.

Bijlage 1. Overzicht onderzoeksgebied uit het vooronderzoek, figuur ontleent aan Miedema & de Boer, 2011.

Bijlage 2. Bouwhistorische kaart, figuur ontleent aan Miedema & de Boer, 2011.

Bijlage 3. Boorbeschrijvingen uit het vooronderzoek (Miedema & de Boer, 2011).

Bijlage 4. Sporenlijst.

Bijlage 5. Vondstenlijst.

Kaartbijlage 1. Sporenoverzicht en lengteprofielen proefsleuven 1 en 2.

Gebruikte afkortingen

AHN	Actueel Hoogtebestand Nederland
AMK	Archeologische MonumentenKaart
ARCHIS	ARChEologisch Informatie Systeem
IKAW	Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden
KLIC	Kabels en Leidingen Informatie Centrum
KNA	Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie
-Mv	beneden maaiveld
NAP	Normaal Amsterdams Peil
PvE	Programma van Eisen
SIKB	Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer

RAAP-RAPPORT 2506

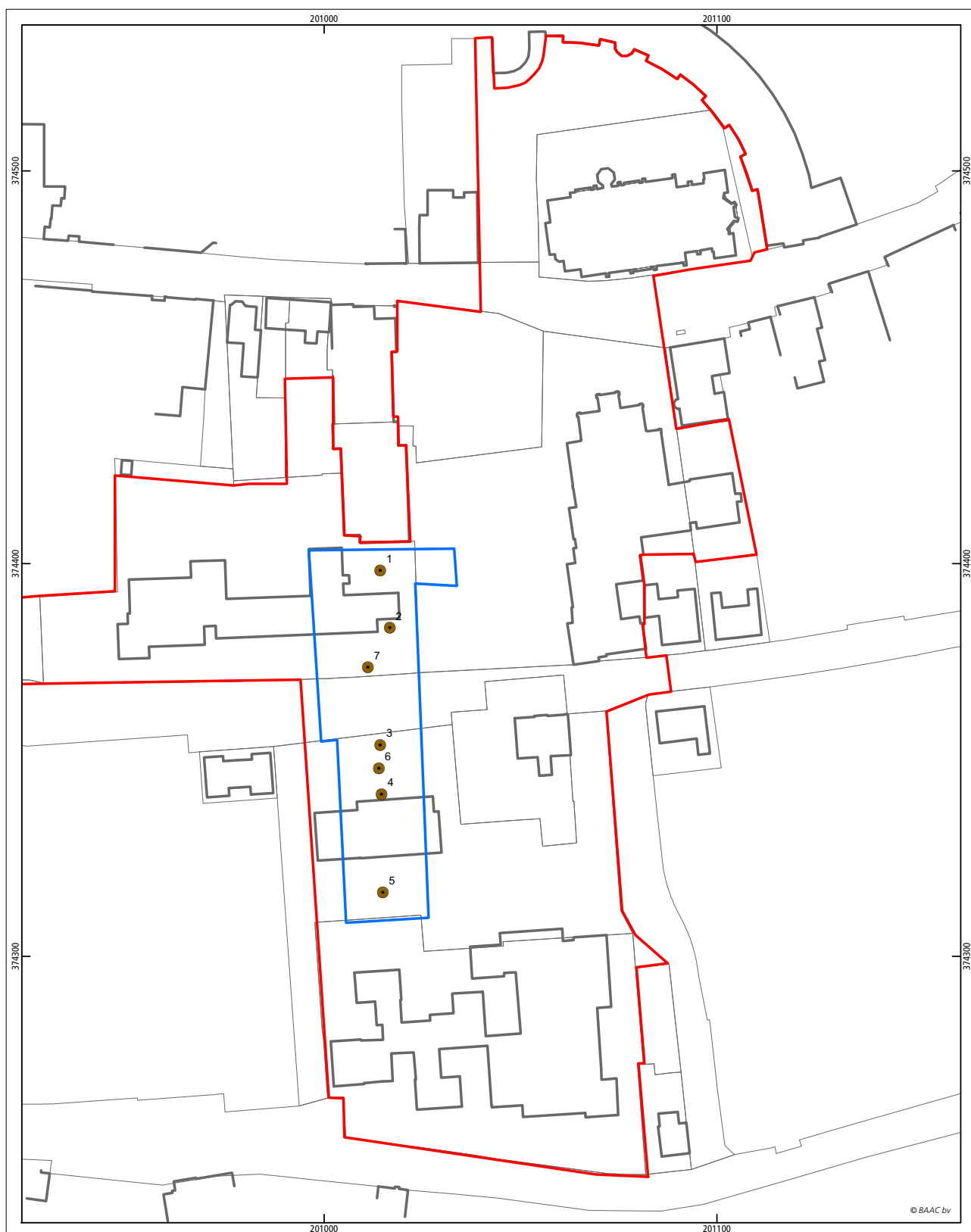
Plangebied BP Hart voor Maasbree, locatie Brede School, gemeente Peel en Maas
Archeologisch vooronderzoek: een waarderend proefsleuvenonderzoek.

Bijlage 1. Overzicht onderzoeksgebied uit het vooronderzoek

(figuur ontleent aan Miedema & de Boer, 2011)

RAAP-RAPPORT 2506

Plangebied BP Hart voor Maasbree, locatie Brede School, gemeente Peel en Maas
Archeologisch vooronderzoek: een waarderend proefsleuvenonderzoek.

Maasbree: plangebied Hart voor Maasbree
 boorpuntenkaart

plangebied

▬ bureau studie

▬ Veldonderzoek

Bodem/boorpunten

● Plaggendek op intacte C-horizont (dekzand)

▬ Percelen

▬ Gebouwcontouren

0

100 m

RAAP-RAPPORT 2506

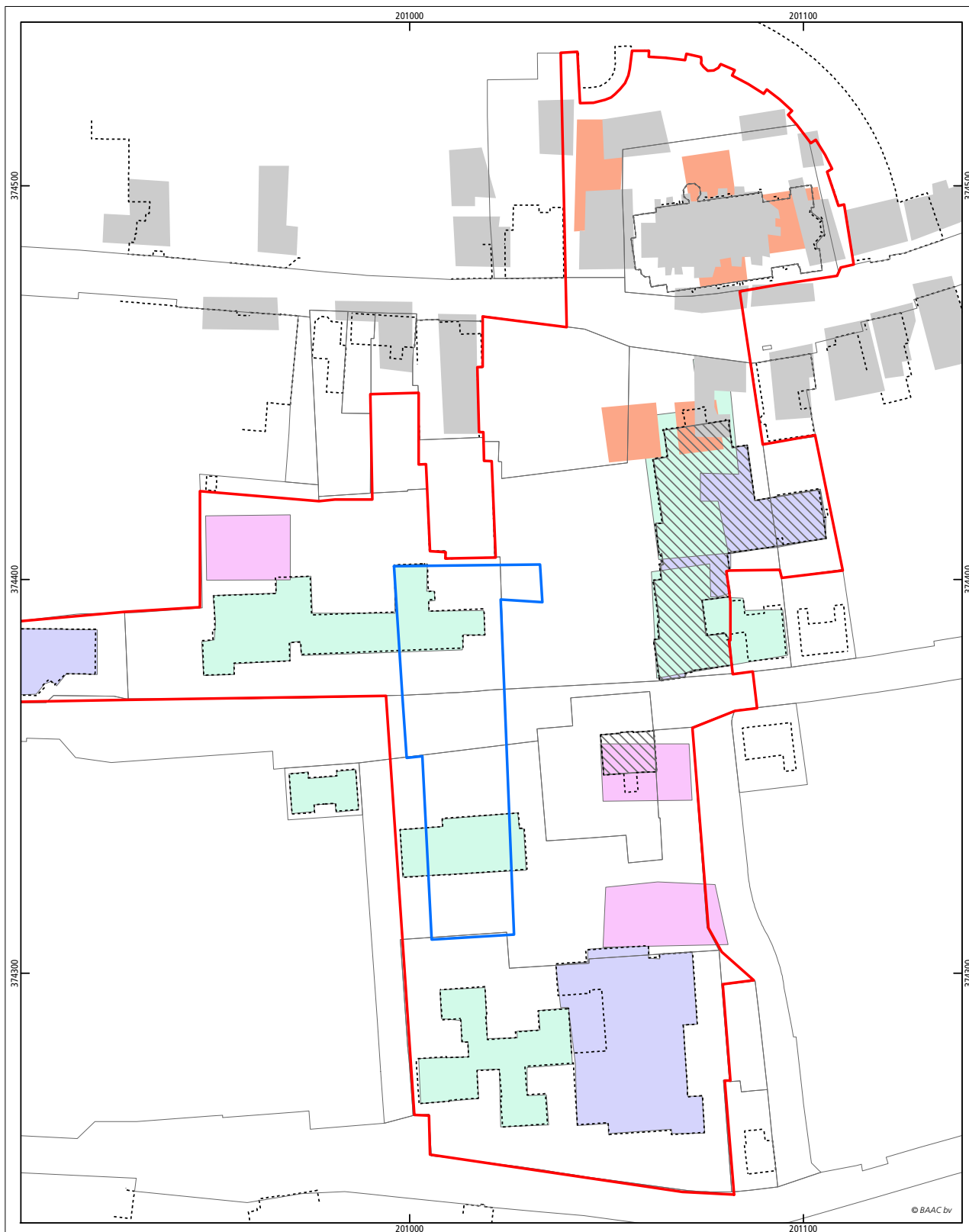
Plangebied BP Hart voor Maastree, locatie Brede School, gemeente Peel en Maas
Archeologisch vooronderzoek, een waarderend proefsleuvenonderzoek.

Bijlage 2. Bouwhistorische kaart

(figuur ontleent aan Miedema & de Boer, 2011)

RAAP-RAPPORT 2506

Plangebied BP Hart voor Maasbree, locatie Brede School, gemeente Peel en Maas
Archeologisch vooronderzoek: een waarderend proefsleuvenonderzoek.

Maasbree: plangebied Hart voor Maasbree
Bouwhistorische kaart

bureaustudie	Gebouwen 1900
Veldonderzoek	Gebouwen 1958
Percelen	Gebouwen 1979
contouren huidige gebouwen	Gebouwen 1988
Kelders	
Gebouwen 1832	

0

100 m

RAAP-RAPPORT 2506

Plangebied BP Hart voor Maastree, locatie Brede School, gemeente Peel en Maas
Archeologisch vooronderzoek, een waarderend proefsleuvenonderzoek.

Bijlage 3. Boorbeschrijvingen uit het vooronderzoek

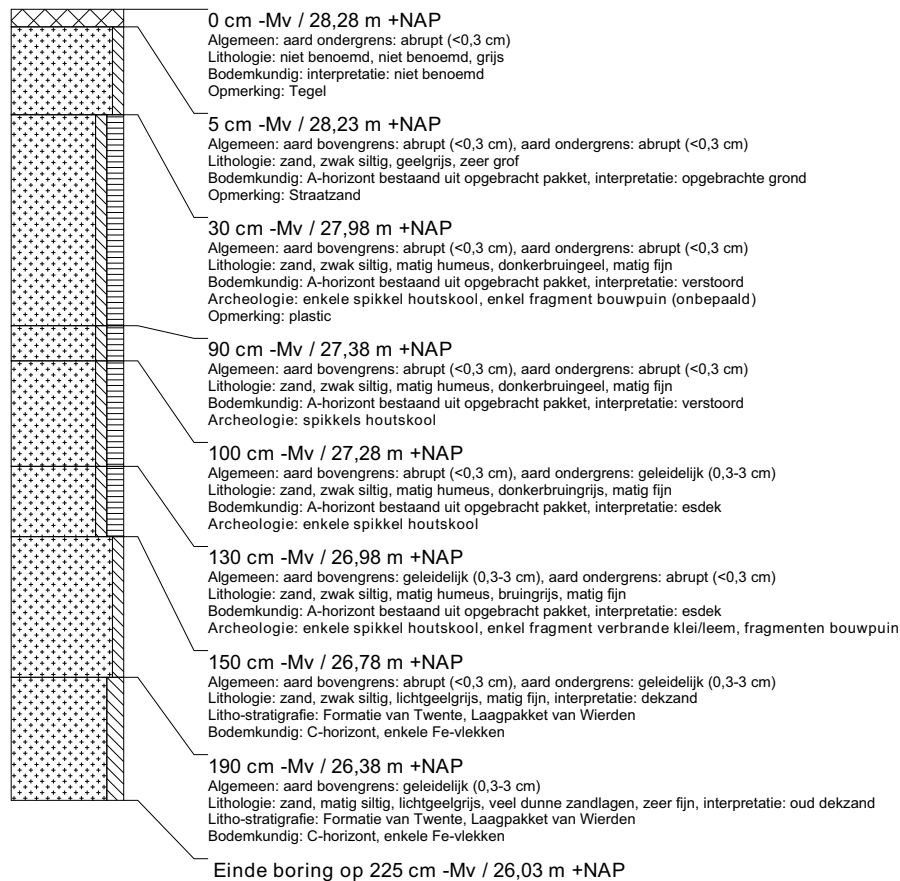
(Miedema & de Boer, 2011)

RAAP-RAPPORT 2506

Plangebied BP Hart voor Maasbree, locatie Brede School, gemeente Peel en Maas
Archeologisch vooronderzoek: een waarderend proefsleuvenonderzoek.

boring: 11272-1

beschrijver: FM, datum: 7-9-2011, X: 201.014, Y: 374.398, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 58E, hoogte: 28,28, precisie hoogte: 1 dm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: verhard, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Limburg, gemeente: Maasbree, plaatsnaam: Maasbree, opdrachtgever: Gemeente Peel en Maas, uitvoerder: BAAC Deventer

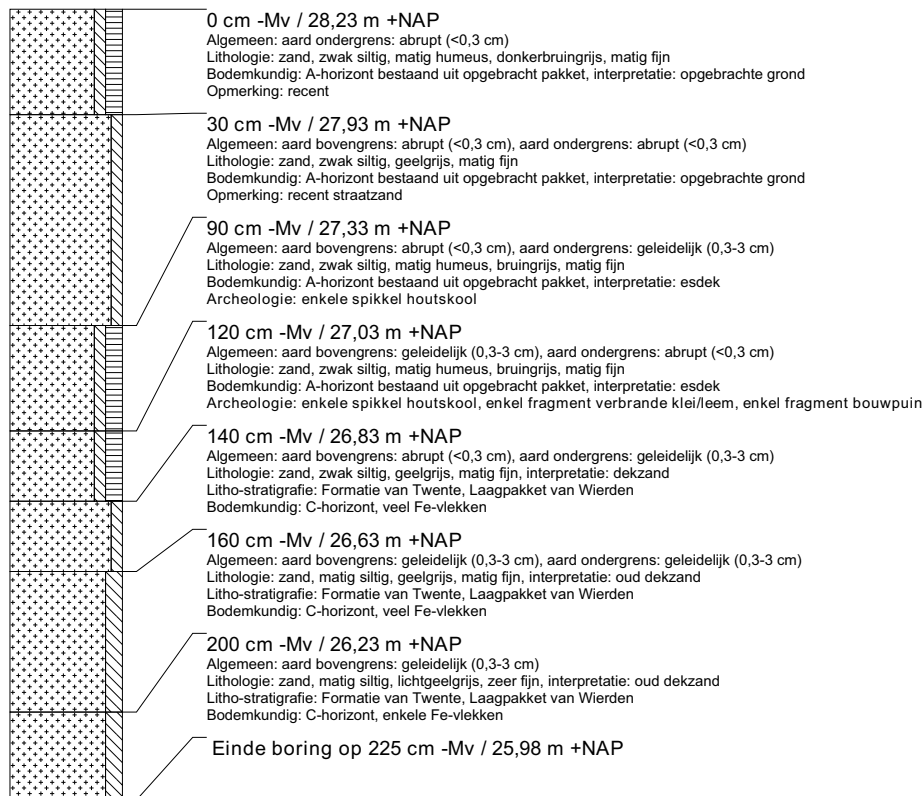

RAAP-RAPPORT 2506

Plangebied BP Hart voor Maasbree, locatie Brede School, gemeente Peel en Maas
Archeologisch vooronderzoek: een waarderend proefsleuvenonderzoek.

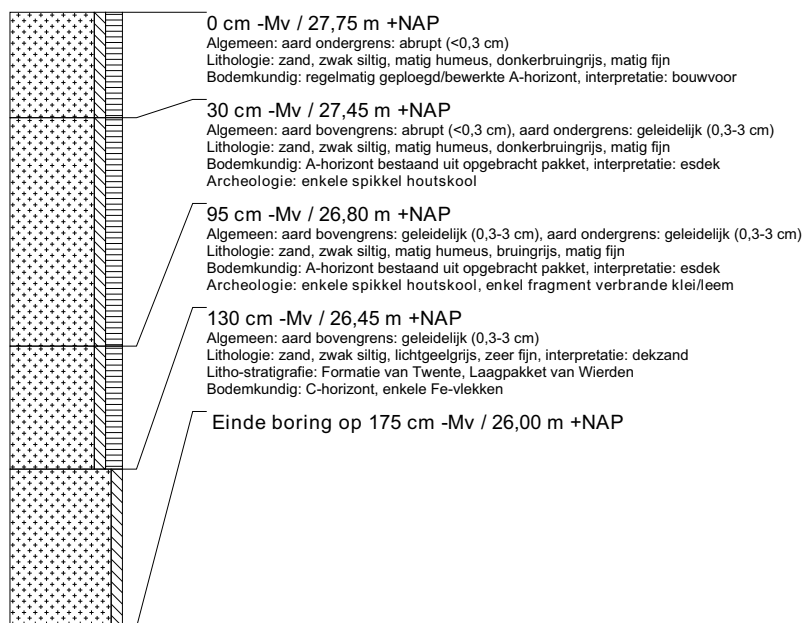
boring: 11272-2

beschrijver: FM, datum: 7-9-2011, X: 201.017, Y: 374.384, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 58E, hoogte: 28,23, precisie hoogte: 1 dm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: verhard, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Limburg, gemeente: Maasbree, plaatsnaam: Maasbree, opdrachtgever: Gemeente Peel en Maas, uitvoerder: BAAC Deventer

boring: 11272-3

beschrijver: FM, datum: 7-9-2011, X: 201.014, Y: 374.354, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 58E, hoogte: 27,75, precisie hoogte: 1 dm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: verhard, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Limburg, gemeente: Maasbree, plaatsnaam: Maasbree, opdrachtgever: Gemeente Peel en Maas, uitvoerder: BAAC Deventer

RAAP-RAPPORT 2506

Plangebied BP Hart voor Maasbree, locatie Brede School, gemeente Peel en Maas
Archeologisch vooronderzoek: een waarderend proefsleuvenonderzoek.

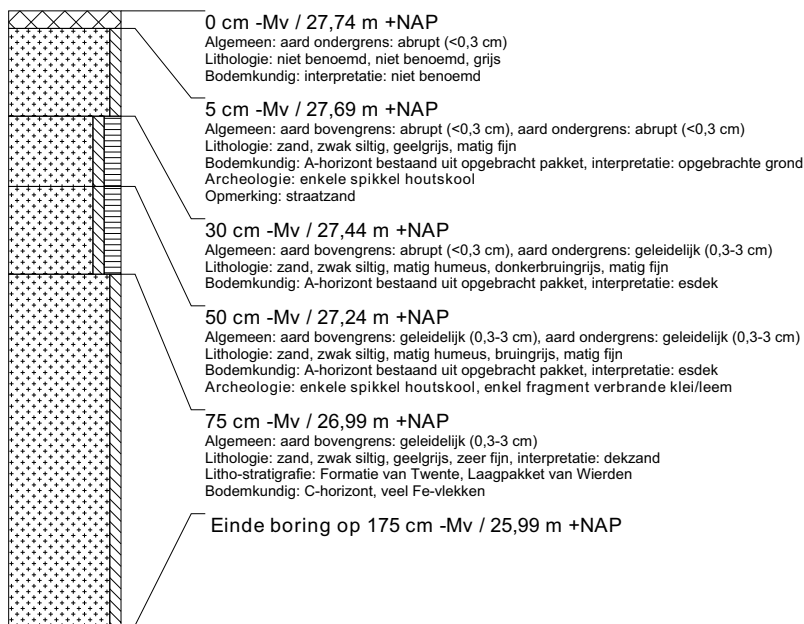
boring: 11272-4

beschrijver: FM, datum: 7-9-2011, X: 201.015, Y: 374.341, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 58E, hoogte: 28,00, precisie hoogte: 1 dm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: verhard, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Limburg, gemeente: Maasbree, plaatsnaam: Maasbree, opdrachtgever: Gemeente Peel en Maas, uitvoerder: BAAC Deventer

boring: 11272-5

beschrijver: FM, datum: 7-9-2011, X: 201.015, Y: 374.316, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 58E, hoogte: 27,74, precisie hoogte: 1 dm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: verhard, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Limburg, gemeente: Maasbree, plaatsnaam: Maasbree, opdrachtgever: Gemeente Peel en Maas, uitvoerder: BAAC Deventer

RAAP-RAPPORT 2506

Plangebied BP Hart voor Maasbree, locatie Brede School, gemeente Peel en Maas
Archeologisch vooronderzoek: een waarderend proefsleuvenonderzoek.

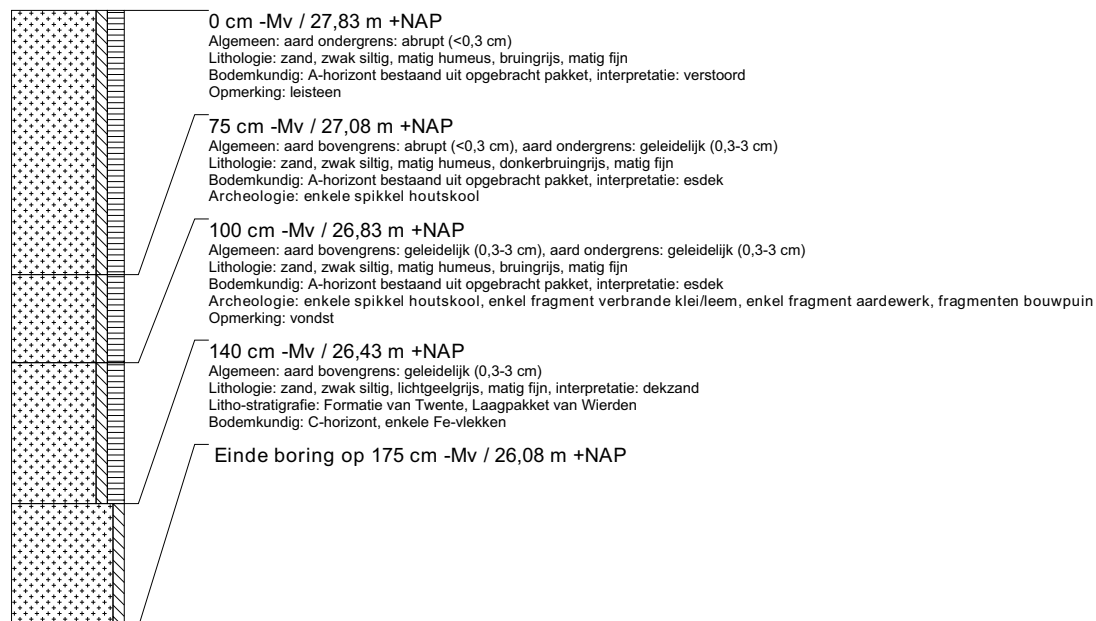
boring: 11272-6

beschrijver: FM, datum: 7-9-2011, X: 201.014, Y: 374.348, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 58E, hoogte: 27,76, precisie hoogte: 1 dm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, boortype: Edelman-15 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: verhard, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Limburg, gemeente: Maasbree, plaatsnaam: Maasbree, opdrachtgever: Gemeente Peel en Maas, uitvoerder: BAAC Deventer

boring: 11272-7

beschrijver: FM, datum: 7-9-2011, X: 201.011, Y: 374.374, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 58E, hoogte: 27,83, precisie hoogte: 1 dm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, boortype: Edelman-15 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: verhard, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Limburg, gemeente: Maasbree, plaatsnaam: Maasbree, opdrachtgever: Gemeente Peel en Maas, uitvoerder: BAAC Deventer

RAAP-RAPPORT 2506

Plangebied BP Hart voor Maasbree, locatie Brede School, gemeente Peel en Maas
Archeologisch vooronderzoek: een waarderend proefsleuvenonderzoek.

Bijlage 4. Sporenlijst

RAAP-RAPPORT 2506

Plangebied BP Hart voor Maasbree, locatie Brede School, gemeente Peel en Maas
Archeologisch vooronderzoek: een waarderend proefsleuvenonderzoek.

Lijst van afkortingen

L	licht
D	donker
U	bruin
E	geel
O	oranje
Y	grijs
Z	zwart

RAAP-RAPPORT 2506

Plaangebied BP Hart voor Maasbree, locatie Brede School, gemeente Peel en Maas
Archeologisch vooronderzoek: een waardendrend profielseuvenonderzoek.

Spoor	Put	Wak	Vorm	Coupe	Vormcoupe	Diepte	Afgewerkt	Interpretatie	Textuur	Mediaan	Bloturbatie	Kleur	Gevlekt	Humus/grind	Puin	Mortel	Houtskool	Wortelresten	Ijzer	Opmerking
1	1	1	onr	Nee	-	0	Nee	Recente verstoring	Zs1	MF	Nee	DUY	OE	h1	2	1	1	WO2	-	restanten van 2 leidingen
2	1	1	onr	Nee	-	0	Nee	Recente verstoring	Zs1	MF	Nee	DU	EUY	h1	0	1	0	WO2	-	kleine vlekjes
3	1	1	onr	Nee	-	0	Nee	Recente verstoring	Zs1	MF	Nee	DUY	EUY	h1	0	1	1	WO2	-	-
4	1	1	onr	Nee	-	0	Nee	Natuurlijke verstoring	Zs1	MF	Nee	LEY	DUY	h1	0	0	1	WO1	-	-
5	1	1	onr	Nee	-	0	Nee	Natuurlijke verstoring	Zs1	MF	Nee	DUY	LEY	h1	0	0	1	WO2	-	-
6	1	1	vier	Ja	onr	6	Nee	Recente verstoring	Zs1	MF	Nee	DUY	OE	h1	0	0	1	WO1	-	-
7	1	1	vier	Ja	onr	6	Nee	Natuurlijke verstoring	Zs1	MF	Nee	DUY	OE	h1	1	0	1	WO1	-	-
8	1	1	vier	Ja	onr	6	Nee	Natuurlijke verstoring	Zs1	MF	Nee	DUY	OE	h1	0	0	1	WO1	-	-
9	1	1	onr	Nee	-	0	Nee	Recente verstoring	Zs1	MF	Nee	DUY	OE	h1	0	0	0	WO1	-	-
10	1	1	onr	Ja	onr	6	Nee	Natuurlijke verstoring	Zs1	MF	Ja	DUY	OE	h1	0	0	0	WO1	-	-
11	1	1	onr	Nee	-	0	Nee	Recente verstoring	Zs1	MF	Nee	DUY	OE	h1	0	0	0	WO1	-	veel kleine vlekjes
12	1	1	onr	Nee	-	0	Nee	Recente verstoring	Zs1	MF	Nee	DUY	OE	h1	0	0	0	WO3	FE1	veel kleine vlekjes
13	1	1	onr	Nee	-	0	Nee	Recente verstoring	Zs1	MF	Nee	DUY	OE	h1	1	0	0	WO1	FE1	-
14	2	1	lin	Ja	onr	10	Nee	Recente verstoring	Zs1	MF	Nee	DUY	OE	h1	1	2	1	WO2	-	-
15	2	1	lin	Ja	onr	8	Nee	Recente verstoring	Zs1	MF	Nee	DUY	OE	h1	1	1	1	WO2	-	verstoord door egalisatiewerkzaamheden?
16	2	1	lin	Nee	-	0	Nee	Muur	X	-	Nee	R	-	-	0	0	0	-	-	-
7000	100	0	NVT	Nee	-	0	Nee	C-horizont	Zs1	MF	Nee	LYE	OE	-	0	0	0	-	FE1	-
7001	100	0	NVT	Nee	-	0	Nee	C-horizont	Zs1	MF	Nee	LE	O	-	0	0	0	-	FE2	-
9000	1	0	NVT	Nee	-	0	Nee	Recente bouwvoor	Zs1	MF	Nee	DUY	-	h2	2	2	1	WO3	-	-
9001	100	0	NVT	Nee	-	0	Nee	Ophooglaag	Zs1	MG	Nee	E	-	-	0	0	0	-	-	stabiliteitslaag verharding speelplaats
9100	1	0	NVT	Nee	-	0	Nee	Ophooglaag	Zs1	MF	Nee	DUY	E	g1	1	0	1	-	FE1	Resten plastic
9200	1	0	NVT	Nee	-	0	Nee	Ophooglaag	Zs1	MF	Nee	LY	LEO	g1	1	0	1	-	FE1	steenkoolspikkels, veel kleine vlekjes
9300	1	0	NVT	Nee	-	0	Nee	Ophooglaag	Zs1	MF	Nee	UY	-	g1	1	0	1	-	FE9	roestbandjes
9400	1	0	NVT	Nee	-	0	Nee	Ophooglaag	Zs1	MF	Nee	YU	-	g1	2	0	0	-	FE1	-
9500	1	0	NVT	Nee	-	0	Nee	Menglaag	Zs1	MF	Ja	DU	E	-	0	0	0	WO3	FE1	sterk gevlekt, gebidturbeerd en gespit
9600	2	0	NVT	Nee	-	0	Nee	Ophooglaag	Zs1	MF	Nee	DU	-	h1	0	0	1	-	-	met kleibrokken
9700	2	0	NVT	Nee	-	0	Nee	Menglaag	Zs1	MF	Nee	DU	E, Z	h1	1	0	1	-	-	verploegd
9800	3	0	NVT	Nee	-	0	Nee	Ophooglaag	Zs1	MF	Nee	DY	DU	h1	2	0	1	-	-	-
9950	4	0	NVT	Nee	-	0	Nee	Ophooglaag	Zs1	MF	Ja	LEY	-	-	0	0	0	-	-	-
9960	4	0	NVT	Nee	-	0	Nee	Ophooglaag	Zs1	MF	Nee	DU	LE	-	0	0	0	WO3	-	Lichtbruin en lichtgeel gevlekt
9999	100	0	NVT	Nee	-	0	Nee	Recente verstoring	X	-	Nee	NVT	NVT	-	0	0	0	-	-	-

Menglaag = restant oorspronkelijke bodem (A-horizont/plaggendek) met C-materiaal vermengd

RAAP-RAPPORT 2506

Plangebied BP Hart voor Maastree, locatie Brede School, gemeente Peel en Maas
Archeologisch vooronderzoek, een waarderend proefsleuvenonderzoek.

Bijlage 5. Vondstenlijst

RAAP-RAPPORT 2506

Plangebied BP Hart voor Maasbree, locatie Brede School, gemeente Peel en Maas
Archeologisch vooronderzoek: een waarderend proefsleuvenonderzoek.

RAAP-RAPPORT 2506

Plangebied BP Hart voor Maasbree, locatie Brede School, gemeente Peel en Maas
Archeologisch vooronderzoek: een waarderend proefsleuvenonderzoek.

Vondst	Spoor	Verzamelwijze	Aard	Specifiek	Aantal	Gewicht (gram)	Datering
1	9700	Machinale aanleg	Aardewerk	Blauwgrijs randfragment	1	29	11e-begin 14e eeuw na Chr.
1	9700	Machinale aanleg	Aardewerk	Blauwgrijs, onderdeel geknepen voet	1	62	13e-14e eeuw na Chr.
2	9700	Machinale aanleg	Aardewerk	Maaslands roodbak-kend geglaazuurd	1	7	14e eeuw-20e eeuw na Chr.
3	9600	Machinale aanleg	Aardewerk	Proto steengoed, paarse engobe	1	3	13e-14e eeuw na Chr.

RAAP-RAPPORT 2506

Plangebied BP Hart voor Maasbree, locatie Brede School, gemeente Peel en Maas
Archeologisch vooronderzoek: een waarderend proefsleuvenonderzoek.

